

УДК 373.2.091.12:005.963

АЛЕКО Оксана

канд. пед. наук, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

пров. Вчительський, 1, м. Слов'янськ, Донецька обл. Україна, 84122

E-mail: aleko.oksana@gmail.com

ГРОМАК Ганна

магістрантка I курсу денного відділення педагогічного факультету, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

пров. Вчительський, 1, м. Слов'янськ, Донецька обл. Україна, 84122

E-mail: gromakanna9@gmail.com

ПРОФЕСІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

Анотація. В оглядовій публікації наголошується на необхідності вдосконалення освіти в Україні. Зазначено, що сьогодення вимагає від педагога готовності ефективно й творчо діяти в плінному інформаційному просторі, оволодівати новими знаннями й технологіями. Спираючись на досвід європейських країн, зазначено, що принцип «навчання впродовж життя» сьогодні діє в усіх цивілізованих країнах, постійно зростає кількість людей, які прагнуть продовжувати освіту і підвищувати власну кваліфікацію. Проаналізовані законодавчі документи, які вимагають від педагога високого рівня професіоналізму, творчої соціально-професійної активності та здатності навчатися впродовж усього життя.

Розкриті різні типи здобуття освіти вихователями (формальна, неформальна, інформальна), та наголошено на їх взаємопроникненні та інтеграції. Запропоновані різноманітні форми підвищення кваліфікації: інтегрована, перманентна, поетапна як різновиди очної та – очно-заочна, очно-дистанційна, дистанційна форми навчання. Детально проаналізовані різні види навчальних занять курсової підготовки фахівців.

Схарактеризовані основні засади, на яких ґрунтується неформальна освіта («Вчитися в дії», «Вчитися взаємодіяти», «Вчитися вчитися») і можливі її форми (майстерні, тренінги, воркшопи, семінари, проєктна робота, онлайн навчання; молодіжні обміни, тематичні зустрічі та ін.).

Представлено сучасну технологію (авторка О. Безсонова) професійного розвитку молодих педагогів на основі наставництва в умовах закладу дошкільної освіти, в якій запропоновано низку актуальних форм і прийомів наставницької роботи. Доведено, що ідея «освіти впродовж життя» має виключне значення для вихователів закладів дошкільної освіти, тому що досягнення їх життєвого та професійного успіху неможливе без постійного поповнення освітнього капіталу.

Ключові слова: вихователь закладу дошкільної освіти, навчання впродовж життя, професійне вдосконалення, формальна, неформальна, інформальна освіта.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливим науковими чи практичними завданнями. Інтеграція України в світовий освітній простір вимагає модернізації змісту національної системи освіти, © Алеко О., Громак Г., 2020

організації її адекватно світовим тенденціям і вимогам ринку праці, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, зміни системи професійного вдосконалення педагогів.

Удосконалення освіти в Україні має бути спрямоване на перетворення освіти в найважливіший ресурс особистого та суспільного розвитку, в ресурс реалізації національних і загальнолюдських цінностей.

Глобальна інфокомунікація (генерування та поширення знань), притаманна сучасному інформаційному суспільству, відкриває широкі можливості професійного та особистісного розвитку педагогів, але одночасно висуває щоразу нові високі вимоги до рівня їх компетентності, якості виконуваної ними діяльності. Сьогодення вимагає педагога, готового ефективно й творчо діяти в плінному інформаційному просторі, оволодівати новими знаннями й технологіями.

Як зазначено у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, реалії сьогодення вимагають від педагога високого рівня професіоналізму, творчої соціально-професійної активності та здатності навчатися впродовж усього життя. В українському законодавстві зазначено, що первинною ланкою системи освіти є дошкільна, яка має значний вплив на формування людини як особистості та є фундаментом, який забезпечує всебічний гармонійний розвиток особистості [2].

В умовах модернізації освіти дошкільна галузь потребує педагога-новатора, здатного вносити в свою діяльність прогресивні ідеї, запроваджувати нововведення, відчувати нові життєві тенденції, орієнтуватися в пріоритетах сучасності, створювати умови для саморозвитку дитини, формувати в неї основи особистісної культури. Такий педагог має самовдосконалюватись упродовж усього життя, мати високу моральну культуру, володіти креативними освітніми технологіями.

Принцип «навчання впродовж життя» сьогодні діє в усіх цивілізованих країнах, оскільки в умовах інформаційного соціуму кожна людина постійно відчуває брак певних знань і має потребу в їх регулярному оновленні. Зростає кількість людей, які продовжують освіту і прагнуть постійно підвищувати власну кваліфікацію.

Педагоги, які не орієнтовані на постійний саморозвиток через навчання, з часом втрачають здатність ефективно діяти. Водночас, якщо особистість присвячує свій вільний час саморозвитку, збільшенню освітнього капіталу, наполегливо долаючи всі перешкоди на своєму шляху, то вона обов'язково досягне професійного успіху та найвищого рівня педагогічної майстерності. Тому навчання впродовж життя є необхідною умовою самореалізації вихователя в процесі досягнення успіху.

У країнах Заходу відбувається постійне збільшення інвестицій у галузь освіти, надання спеціальних грантів, оновлення спектра освітніх послуг та технологій для того, щоб створити умови для навчання особистості протягом усього життя.

Особливої гостроти питання освіти впродовж життя набуває у контексті неперервного професійного розвитку фахівців освітньої галузі, зокрема вихователів закладів дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Біля витоків теоретичних засад неперервної освіти стояли Дж. Дювей, П. Ленгранд, Е. Фор, Х. Гуммель, Ф. Кумбс, Г. Коптаж. У 1996 році, проголошеному роком навчання впродовж життя, на форумі ЮНЕСКО була озвучена концепція неперервності освіти, основу якої становили принципи гуманізму, демократизму, відкритості та мобільності. Цікавими є розвідки вітчизняних науковців, які розкривають досвід організації освіти дорослих у розвинених країнах далекого та близького зарубіжжя, зокрема у США, Великобританії, Канаді, Данії, Швеції, Норвегії, Польщі, Чехії та Словаччині (Д. Антонова, І. Ковчина, О. Котлякова, Б. Мельниченко, О. Огієнко, Л. Пуховська та ін.).

Проблемні питання післядипломної освіти педагогів системно вивчають сучасні дослідники (С. Петрусенко, Л. Сущенко, Е. Унтілова та ін.). Науковці єдині у визнанні необхідності стимулювати професійне самовдосконалення педагога, що потребує прицільного впливу на формування позитивної мотивації до професійного зростання.

Дослідники (Є. Бачинська, Л. Даниленко, В. Маслов, В. Олійник та ін.) підкреслюють важливість обрання ефективної стратегії нашарування таких новоутворень, які сприяють здатності педагога до інновацій, збагачуючи процес розвитку і професійної реалізації його творчої індивідуальності.

У Концепції розвитку педагогічної освіти наголошується, що успішна професійна діяльність педагогічного працівника вимагає безперервного навчання в умовах динамічних змін та здатності адаптуватися до них. Прагнення до самовдосконалення й самоосвіта є важливими чинниками професійного зростання педагога, що забезпечують розширення його професійних можливостей, пізнавальних інтересів та формування творчої індивідуальності. Ця діяльність має бути постійною та систематичною, нерозривно пов'язана з професійним зростанням і підвищенням рівня педагогічної майстерності [3].

Формулювання цілей статті. Мета статті – обґрунтування значущості й напрямів професійного вдосконалення вихователів закладів дошкільної освіти впродовж усього життя.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. За нашим переконанням, освіта вихователів ЗДО впродовж життя є унікальним інструментом, що забезпечує постійний поступальний розвиток людини як творчої особистості та фахівця. Особливого значення тут набуває власна активність людини, її здатність здобувати нові знання, розвивати необхідні компетенції. З точки зору організованості, освіта дорослих здійснюється як у межах формальних (формальна освіта), так і неформальних освітніх структур (неформальна освіта), а також в процесі нецілеспрямованого, спонтанного засвоєння інформації (інформальне навчання) [5]. Однак, сьогодні спостерігаємо взаємопроникнення, широку інтеграцію різних типів освіти дорослих.

Формальною є освіта, що здійснюється в межах офіційних закладів освіти різних типів (коледжі, інститути, університети, академії) спеціально підготовленим персоналом. Таке навчання має чітко визначену тривалість та передбачає систематизовану навчальну діяльність з метою виконання

навчальних планів і програм й завершується видачею певного документа про здобуття особою відповідної спеціальності, отриманням кваліфікації.

Сьогодні педагогам ЗДО пропонуються різноманітні форми підвищення кваліфікації: інтегрована, перманентна, поетапна як різновиди очної та – очно-заочна, очно-дистанційна, дистанційна форми навчання.

Зручною формою підвищення кваліфікації є проходження курсової підготовки. Якісна організація навчального процесу передбачає різні види навчальних занять: різновиди лекцій (проблемна, бінарна, інтерактивна тощо), практичних (тренінг, майстер-клас); семінарських («круглий стіл», діалог, конференція з обміну досвідом, педагогічний ярмарок, педагогічні читання, фестиваль проектів); консультацій (індивідуальні, групові), які сприяють розвитку професійної компетентності та майбутньому професійному зростанню вихователів ЗДО.

Розширити рамки власної професійної компетентності, розвинути творчі здібності, збагатити соціальний та культурний досвід є можливим в процесі неформальної освіти, що здійснюється освітніми закладами, приватними компаніями, міжнародними і державними організаціями (часто організовується за місцем роботи фахівця) та не підтверджується здобуттям документа про освіту. Загалом неформальне навчання не передбачає традиційної навчальної діяльності, а полягає у здобутті практичних знань, умінь та конкретних компетенцій, необхідних для кращого виконання професійної діяльності. На сьогодні і теоретики, і практики неформальної освіти сходяться на думці, що неформальна освіта не має замінювати формальну освіту, а створена радше доповнювати її.

Принципово неформальна освіта ґрунтується на трьох важливих засадах, які мають поєднуватися в кожному освітньому заході:

– «Вчитися в дії» – цей принцип означає отримання різних умінь під час практичної діяльності.

– «Вчитися взаємодіяти» – цей принцип передбачає навчання роботі в команді та спонукання до співпраці з оточенням.

– «Вчитися вчитися» – цей принцип передбачає отримання навичок пошуку та обробки інформації, а також вмінь аналізувати власний досвід та отримувати з нього живі знання.

Можливими варіантами форм неформальної освіти є:

- майстерні, тренінги, воркшопи, семінари;
- проєктна робота;
- онлайн навчання;
- молодіжні обміни;
- тематичні клуби/зустрічі.

Освітні цілі насамперед залежать від запиту учасників та їхніх очікувань. Вони можуть включати такі аспекти, як занурення і дослідження теми або середовища з різних перспектив, усвідомлення проблеми на особистому і соціальному рівні, вироблення певних навичок, отримання конкретних знань, безпосереднього практичного досвіду, рефлексія попереднього досвіду, самопізнання, обмін досвідом тощо [4].

Інформальне навчання зазвичай є спонтанним, зумовленим пізнавальною активністю конкретної особи, що може пов'язуватися із задоволенням професійних інтересів, побічним навчанням під впливом засобів масової інформації та в процесі комунікації. Таке навчання не має визначених цілей,

певної тривалості, не передбачає спеціальної допомоги досвідченішого, а полягає в набутті людиною особистого життєвого досвіду в конкретних реаліях.

У контексті нашого пошуку корисним є наукове дослідження О. Безсонової, присвячене професійному розвитку молодих педагогів в умовах закладу дошкільної освіти. Особливо цінною є розроблена авторкою технологія професійного розвитку молодих педагогів на основі наставництва в умовах закладу дошкільної освіти. Суть наставництва характеризується такими діями, як: «підтримувати», «керувати», «сприяти». У розумінні дослідниці, наставництво є однією з форм міжособистісної суб'єкт-суб'єктної взаємодії у спільній діяльності, спрямованої на взаєморозвиток прикладних професійних компетенцій молодого працівника та наставника з метою цілеспрямованого професійного розвитку молодого спеціаліста та наставника [1, с. 105].

Взагалі існує формальне й неформальне наставництво; формальне здійснюється цілеспрямовано, є структурованим, контрольованим, підзвітним і передбачає офіційне призначення наставника, неформальне наставництво здійснюється у формі добровільних програм довільного змісту або спілкування підопічного з наставником, що не є регламентованими і підзвітними адміністрації ЗДО. Неформальне наставництво виникає в результаті взаємної симпатії.

У своєму дослідженні О. Безсонова запропонувала низку актуальних форм і прийомів наставницької роботи. Зупинимось на найбільш цікавих формах роботи на нашу думку. Не втратила своєї актуальності на сьогодні така відома форма роботи як взаємовідвідування. Під час відкритих переглядів наставник звертає увагу й на системні явища, і на маленькі професійні «хитрощі», оминаючи таким чином етап «спроб та помилок». Особистий приклад наставника є унаочненням моделі поведінки найдосвідченішої людини.

Важливими дотепер є також відеотехнології, за допомогою яких ефективно вирішуються багатоаспектні дидактичні й виховні завдання, а саме: перегляд практичної діяльності молодих педагогів з аналізом та висновками; виконання тренувальних вправ з моделювання педагогічних процесів; створення бази даних для проведення тренінгових і дослідницьких робіт. Саме коментований перегляд відеозапису фрагментів занять сприяє формуванню критичності професійного мислення, розвитку вмінь обґрунтовувати доцільність обраної моделі поведінки педагога, бачити свої помилки, шукати засоби їх усунення.

Цінним прийомом в якості певної мотивації діяльності молодого педагога є прийом «Створення ситуації успіху», який полягає в тому, що досвідчений педагог допомагає молодому педагогові домогтися певного успіху в необхідній справі і тим підкріплює мотивацію подальшої активності. Прийом «Анонсування» полягає в тому, що педагог-наставник заздалегідь попереджає молодого педагога про труднощі, надаючи можливість підготуватися до них. Дієвим також є прийом «Авансування» – як заохочення, яке використовують, так би мовити, авансом, коли молодий педагог ще на нього не заслужив або заслужив частково, так наставник демонструє впевненість у можливостях молодого педагога й показує своє добре ставлення до нього.

Ми підтримуємо думку О. Безсонової, що важливим для молодого педагога є вміння планувати свою діяльність. Для цього авторка пропонує методи тайм-менеджменту. Так, наприклад, прийом «Хочу та зроблю». У кожного педагога є певний простір (щоденний календар, онлайн-записник), у

якому він позначає свої наміри щодо професійної діяльності. Наприкінці вказаного періоду наставники перевіряють, чи здійснили свої наміри молоді педагоги та роблять спільний аналіз.

Прийом «Матриця Ейзенхауера». Ця методика дозволяє розсортувати справи одночасно і за їх терміновістю, і за їх важливістю. В один проміжок часу можна виконати тільки обмежену кількість завдань. Відповідно до так званої матриці Ейзенхауера необхідно віднести кожну справу до одного з чотирьох типів, важливі (термінові та нетермінові) та неважливі (термінові та нетермінові).

Прийом «Мистецтво малих кроків» (на основі прийому «Піраміда Франкліна»): Що ви хочете отримати від життя? Який слід на Землі хочете залишити після себе? Ким ви хочете стати в цьому житті? Чого плануєте досягти? Які конкретні проміжні кроки потрібно зробити? У який термін? Що потрібно зробити за місяць? За тиждень? За день?

Тож кожен вихователь, удосконалюючись протягом життя, має навчитись визначати власні навчальні потреби, планувати процес навчання, прогнозувати результат, добирати оптимальні шляхи, прийнятні форми й методи досягнення мети професійного розвитку.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. У світлі зазначеного, маємо зробити висновок, що в умовах сучасного інформаційного суспільства досягнення життєвого та професійного успіху вихователя неможливе без постійного поповнення освітнього капіталу. Отримання нових знань та формування сучасних компетентностей протягом усього життя сприятиме формуванню творчої особистості, яка вміє ефективно адаптуватися до нових умов, здатна критично мислити, самостійно ставити і ефективно досягати життєві цілі. Ідея «освіти впродовж життя» має виключне значення для вихователів закладів дошкільної освіти, оскільки вагомим залишається таке положення: якщо такий фахівець перестає вчитися, вдосконалюватися, то в ньому «вмирає» педагог. Перспективи подальших розвідок у даному напрямку вбачаємо в розробці новітніх технологій підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безсонова О. К. Професійний розвиток молодих педагогів в умовах дошкільного навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Інститут проблем виховання Нац. академії пед. наук України. Київ, 2019. 295 с.
2. Закон України «Про освіту»: документ 2145-VIII чинний, поточна редакція від 16.01.2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Наказ МОН Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти №776 від 16.07.2018 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
4. Посібник для тренерів неформальної освіти. Видано тренерською групою «Інша Освіта» в рамках проекту «Діалог заради змін». Київ, 2015. 70с.
5. Степко М. Ф., Клименко Б. В. Болонський процес і навчання впродовж життя [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://library.zntu.edu.ua/Bolon_process/Book.pdf].

Стаття надійшла до редакції 17.12.2019.

АЛЕКО Оксана

канд. пед. наук, доцент кафедри дошкільного образования и социальной работы, Донбасский государственный педагогический университет
пер. Учительский, 1, г. Славянск, Донецкая обл. Украина, 84122
E-mail: aleko.oksana@gmail.com

ГРОМАК Анна

магистрантка I курса дневного отделения педагогического факультета, Донбасский государственный педагогический университет
пер. Учительский, 1, г. Славянск, Донецкая обл. Украина, 84122
E-mail: gromakanna9@gmail.com

ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ВОСПИТАТЕЛЕЙ ДОШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ НА ПРОТЯЖЕНИИ ЖИЗНИ **СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ**

Резюме. В обзорной публикации отмечается необходимость совершенствования образования в Украине. Подчеркивается, что современность требует от педагога готовности эффективно и творчески действовать в стремительном информационном пространстве, овладевать новыми знаниями и технологиями. Опираясь на опыт европейских стран, отмечено, что принцип «обучения на протяжении жизни» сегодня действует во всех цивилизованных странах, постоянно растет количество людей, которые стремятся продолжать образование и повышать собственную квалификацию. Проанализированы законодательные документы, которые требуют от педагога высокого уровня профессионализма, творческой социально-профессиональной активности и способности учиться на протяжении всей жизни.

Раскрыты разные типы получения образования воспитателями (формальная, неформальная, информальная), подчеркнута их интеграция. Предложены разнообразные формы повышения квалификации; представлены разные виды учебных занятий курсовой подготовки специалистов. Проанализированы основные принципы, на которых основывается неформальное образование («Учиться в действии», «Учиться взаимодействовать», «Учиться учиться»). Представлены вариативные формы неформального образования (мастерские, тренинги, семинары, проектная работа, онлайн учеба; молодежный обмен, тематические встречи и др.).

Представлена современная технология (автор О. Безсонова) профессионального развития молодых педагогов на основе наставничества в условиях дошкольного образовательного учреждения. В ней предложен ряд актуальных форм и приемов наставнической работы. Доказано, что идея «образования на протяжении жизни» имеет исключительное значение для воспитателей дошкольных образовательных учреждений, потому что достижение их жизненного и профессионального успеха невозможно без постоянного пополнения образовательного капитала.

Ключевые слова: воспитатель дошкольного образовательного учреждения, образование на протяжении жизни, профессиональное совершенствование, формальное, неформальное, информальное образование.

ALIEKO Oksana

Candidate of Pedagogical Sciences, Assistant Professor of the Department of Preschool Education and Social Work, Donbas State Pedagogical University
1, Vchytelskyi Lane, Sloviansk, Donetsk region, Ukraine, 84122
E-mail: aleko.oksana@gmail.com

GROMAK Hanna

First-year master student of pedagogical faculty, Donbas State Pedagogical University

1, Vchytelskyi Lane, Sloviansk, Donetsk region, Ukraine, 84122

E-mail: gromakanna9@gmail.com

PROFESSIONAL IMPROVEMENT OF EDUCATORS OF THE PRESCHOOL EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS THROUGHOUT THE LIFE

Summary. The review article examines the problem of professional improvement of preschool educators throughout their lives. The necessity to modernize the content of the national education system, to organize it in accordance with the world tendencies and requirements of the labor market, to find effective ways of improving the quality of educational services, to change the system of professional improvement of teachers is pointed out. The main purpose of this publication is to substantiate the importance, current trends and forms of the educators' professional growth.

Keywords: pre-school educator, lifelong learning, professional development, formal, non-formal, informal education.

Abstract. Introduction. The publication emphasizes that the improvement of education in Ukraine should be directed to the transformation of education into the most important resource of personal and social development, into the resource of the realization of national and universal human values. Nowadays an educator is required to be ready to act effectively and creatively in a flowing information space and to acquire new knowledge and technologies. Basing on the experience of the European countries, it is stated that today the principle of "lifelong learning" applies in all civilized countries, because in the conditions of the information society, each person constantly lacks certain knowledge and needs to update it regularly. The number of people who continue their education and want to improve their qualification constantly is increasing.

Analysis of publications. The theoretical foundations of lifelong education have been analyzed by foreign scientists (J. Duwey, P. Langrand, E. Fore, X. Gummel, F. Coombs, G. Koptage). Problematic issues of the educators' postgraduate certification training have been systematically studied by modern researchers (S. Petrusenko, L. Suschenko, E. Untilova, etc.).

Purpose. The purpose of the article is to substantiate the importance and directions of professional improvement of the preschool educators throughout their lives.

Results. Various types of acquiring education (formal, informal, informal) are analyzed and their interpenetration and integration are emphasized. The basic principles on which non-formal education is based and its possible forms are characterized. The modern technology (O. Bessonova) of professional development of young educators on the basis of mentoring in the conditions of preschool education is presented.

Conclusion. It is proven that the idea of "lifelong learning" is crucial for preschool educators; the achievement of life and professional success is impossible without the constant replenishment of educational capital.

REFERENCES

1. Bessonova, O. K. (2019). Profesiinyi rozvytok molodykh pedahohiv v umovakh doskilnoho navchalnoho zakladu. [Management of professional development of young specialists in the conditions of the institution of preschool education]. Candidate's thesis. Kyiv. [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrayiny «Pro osvitu»: [The Law of Ukraine About Education:]. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
3. Nakaz MON «Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytku pedahohichnoi osvity»: [Order of the Ministry of Education and Science On approval of the Concept of development of pedagogical education]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> [in Ukrainian].
4. Posibnyk dlia treneriv neformalnoi osvity. (2015) [Guide for non-formal education coaches]. Kyiv. [in Ukrainian].
5. Stepko, M. F., Klymenko, B. V. Bolonskyi protses i navchannia vprodovzh zhyttia. [The Bologna process and lifelong learning]. Retrieved from: http://library.zntu.edu.ua/Bolon_process/Book.pdf

(англійською переклала К. Алеко – студентка інституту Міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)

УДК 378.147:373.2/3.011.3-051

БОНДАРЕНКО Наталія

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» пров. Вчительський, 1, м. Слов'янськ, Донецької обл., Україна, 84122
E-mail: nbbondarenko@ukr.net

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Анотація. Стаття є науково-методичною, в ній розкрито деякі підходи здійснення професійної підготовки майбутніх педагогів до реалізації принципу наступності дошкільної і початкової освіти в контексті Концепції «Нова українська школа». Узагальнюються дані моніторингових досліджень якості дошкільної та початкової освіти останніх років, які свідчать про пріоритетність пошуку шляхів досягнення співпраці педагогів, школи та закладу дошкільної освіти, підвищення відповідальності сім'ї щодо підготовки дитини до школи на основі партнерських відносин в системі «вихователь – діти – вчитель – батьки».

Підкреслюється необхідність підвищення мотивації майбутніх педагогів до прояву творчості, самостійності, активності у період навчання у виші. Проаналізовано деякі наукові підходи формування компетентності педагогів у виші, щоб вони в практичній діяльності вміли здійснювати якісну підготовку дітей до навчання у школі на основі поєднання традиційних і інноваційних методів і форм роботи. Підкреслюється, що важливою складовою формування у майбутніх педагогів професійної культури, є сформована духовна культура, від рівня розвитку якої, залежить збереження дитячої субкультури, подальше
© Бондаренко Н., 2020